

Поредица Български възрожденци

НИКОЛА КОРЧЕВ

(1836-1921)

Никола Павлов Корчев е роден през март 1836 г. в с. Горна Диканя, Радомирско. Бил много силен и способен мъж, висок 2,10 м. Смята се, че е служил за прототип на Боримечката от първия български роман “Под игото” на Иван Вазов. Тези физически качества на българина били съпроводени с много буен нрав и нетърпимост към всякаква неправда. В тази връзка отива в Цариград, където прочита съобщение, че по барон Хиршовата железница набират машинисти постъпва на работа и изучава железничарското дело. /Според правнучката му Константинка Корчева той бил първият български железничар/.

През 1868 г. започва, като локомотивен машинист по линията Русе-Варна, като това спомага развитието на революционната дейност, така е имало възможност да прехвърля в Румъния и обратно документи, пари, хора и оръжие. По това време в тендерите на локомотивите освен въглища е имало и дърва, където прикрити под тях, са превозвали много революционери, като Панайот Волон, Стефан Стамболов, както и самият Васил Левски /който често пътувал за Букурещ, за да устройва събрания на революционния комитет/.

По-късно Никола Корчев се прехвърля на работа по железопътната линия Одрин-Цариград, където продължава своята дейност в тайния Железничарски революционен комитет.

Не за пръв път заподозрян от османците и за малко да бъде хванат, той напуска железницата и през 1876 г. постъпва в една от българските чети и воюва срещу Османската империя.

През 1877 г. Никола Корчев постъпва в Българското опълчение и участва боевете в Руско-турската война. Служи под командването на подполковник Павел Калитин. По време на битката при Стара Загора на 31 юли 1877 г. се води голяма борба за Самарското знаме. Загиват последователно знаменосците унтерофицер опълченец Антон Марчин, унтерофицер Авксентий Цимбалюк, опълченец С. Минков и дружинния командир подполковник Павел Калитин. Знамето е спасено от стихийно сформирала се знаменна група след тежък ръкопашен бой. Никола Корчев се добира до Самарското знаме, за да не бъде пленено от турците. Стореното от него отекнало по цяла България, така получил и прякора си - Спасителят на Самарското знаме. Награден е с войнишки кръст „За храброст“. По-късно художникът Ярослав Вешин възвеличава подвига на героичния знаменосец Никола Корчев в своята картина „Самарското знаме“ /1911 г./

Умира на 29 август 1921 г. във Варна /днес на мястото, където е била къщата му с мраморната плоча с берелефен бюст и паметен надпис, има нова сграда с табела и текст върху нея: „В този дом живя Никола Павлов Корчев /1837-1921/ - поборник-опълченец, локомотивен машинист, спасител на Самарското знаме“, улицата е „Русе“ името ѝ не е случайно за двата града, освен принадлежността им към първата железопътна линия по българските земи в символиката ѝ е изявено и още нещо, свързващо ги Никола Корчев. Костите му са положени в храма-костница на Шипка.